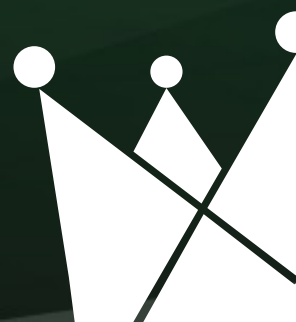

En rapport från
Mellansvenska Handelskammaren

Konjunktur- rapport

VÅR 2026

Förord

Mellansvenska Handelskammaren är näringslivets röst i Dalarna och Gävleborg. Tillsammans med våra medlemsföretag arbetar vi för att stärka konkurrenskraften, möjliggöra investeringar samt skapa en region där företag kan växa och människor vill arbeta och leva.

Genom nätverk, program och mötesplatser samlar vi näringslivet för att dela erfarenheter, driva utveckling och formulera gemensamma prioriteringar inom våra fokusområden kompetensförsörjning, infrastruktur och energi.

För att förstå företagens verklighet följer vi utvecklingen i Dalarna och Gävleborg nära. Genom dialoger, företagsbesök och återkommande undersökningar fångar vi nuläget och de vägval som väntar framåt. Den regionala bilden sätts samtidigt i relation till förändringar i omvärlden, och hur dessa påverkar företagens förutsättningar.

Den här konjunkturrapporten bygger på vår halvårsvisa undersökning där medlemsföretagen delar sin syn på efterfrågan, rekrytering och framtidstro. Resultaten ger en tydlig signal. Potentialen i Dalarna och Gävleborg är

stor, men den är inte självklar. Företagen ser möjligheter att investera och växa, samtidigt som de pekar på hinder som riskerar att bromsa utvecklingen.

Det handlar om energiförsörjning, infrastruktur, kompetens och långsiktiga spelregler. När dessa förutsättningar brister får det direkta konsekvenser för investeringar, etableringar och jobb i vår region.

Den här rapporten är därför mer än en nulägesbild. Den är ett underlag för prioriteringar. För beslutsfattare som vill stärka tillväxten i Dalarna och Gävleborg är budskapet tydligt. Rätt förutsättningar måste komma på plats, annars riskerar investeringar att utebli eller hamna någon annanstans.

Stort tack till alla företag som har bidragit med sina perspektiv.

Roza Güclü Hedin
Näringspolitisk chef
Mellansvenska Handelskammaren

Sammanfattning

Konjunkturbarometern visar en nedgång jämfört med höstens mätning och signalerar ett mer dämpat stämningsslag i näringslivet. Företagen är fortsatt försiktiga i sina framtidsbedömningar, särskilt på längre sikt där optimismen har minskat. Samtidigt är personalsituationen mer avvaktande, med färre planerade nyanställningar och en ökning i andelen företag som räknar med att minska personalstyrkan.

Utvecklingen påverkas också av ett mer osäkert omvärldsläge. Synen på det egna företaget är mer återhållsam och bedömningen av den globala utvecklingen har försämrats tydligt med en ökning av negativa förväntningar. Samtidigt har synen på regionens utveckling stärkts något, vilket ger en mer nyanserad bild.

Fler företag uppger negativ påverkan från förändrade handelsvillkor, särskilt bland större bolag. Orosbilden

har delvis förändrats där kundernas köpkraft fortfarande är den främsta faktorn, men där stigande råvarupriser nu seglar upp som en allt viktigare risk.

Konjunkturen försvagas och framtidstron minskar, särskilt på längre sikt.

Företagen blir mer försiktiga i sina personalplaner, med färre nyanställningar och fler som planerar neddragningar.

Osäkerheten i omvärlden ökar och den globala utvecklingen bedöms mer negativt.

Samtidigt stärks synen något på den regionala utvecklingen, trots ökade risker som svag köpkraft och stigande råvarupriser.

Om undersökningen

Handelskammarens enkät skickades till 448 företag i Gävleborg och Dalarna. 120 företag svarade.

De svarande bolagen representerar en bredd av branscher och storlek.

Insamlingsperioden var mellan den 18 mars och 2 april 2026.

Konjunkturbarometern

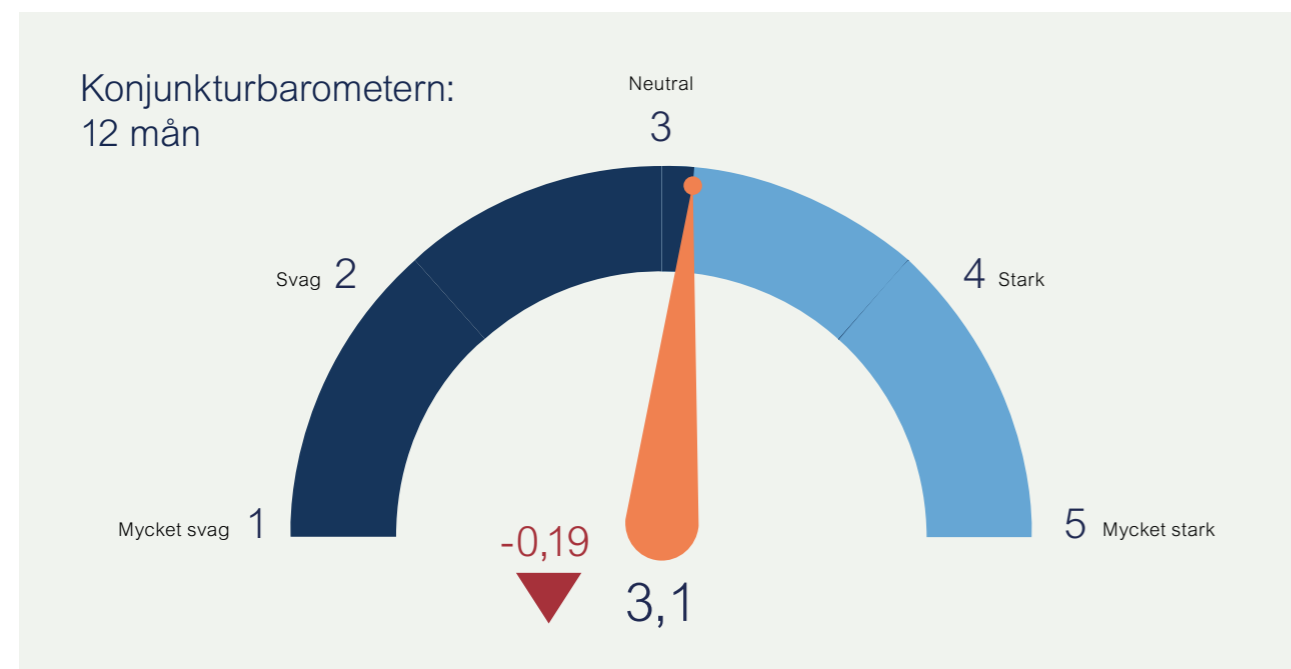
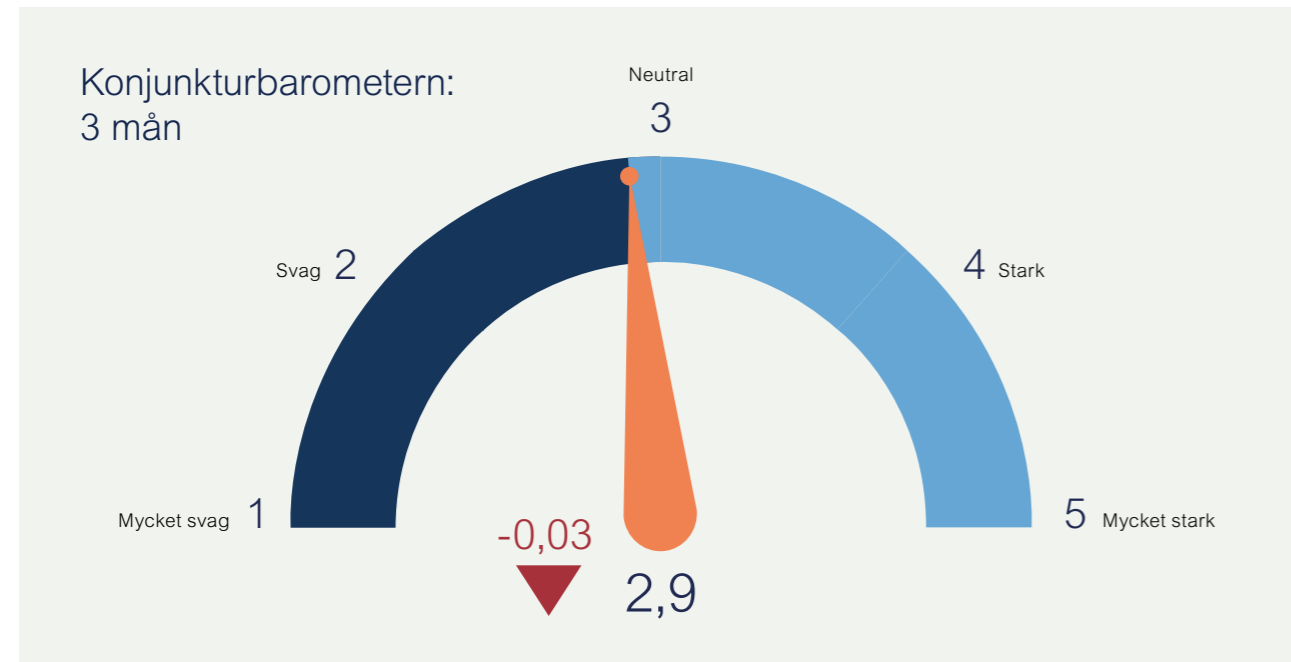
En marginell nedgång jämfört med höstens mätning, med -0,03 till ett sammanvägt värde på 2,9. Bedömningen för kommande tre månader ligger på samma nivå, medan 12-månadersindikatorn uppgår till 3,1. Den långsiktiga bedömningen är därmed något lägre än höstens nivå på 3,3.

Vid en uppdelning mellan stora och små företag framträder vissa skillnader. De större företagen är mer positiva

inför de kommande tre månaderna, med ett värde på 3,1 (+0,09), och 3,3 på tolv månaders sikt. Motsvarande siffror för de mindre företagen är 2,8 respektive 3,0.

Transportbranschen och besöksnäring/restaurang är de två branscher som sticker ut mest i negativ bedömning av de kommande 12 månaderna. Övriga branscher ligger mer enhetligt, där bank/försäkring (3,5) och IT/tech (3,3) placerar sig allra högst.

Till mindre bolag avses i denna rapport företag med 0–100 anställda, medan större bolag avser företag med 101 eller fler anställda.

Barometerns resultat beräknas genom att varje svarsalternativ får ett värde mellan 1 och 5, där 5 anger en positiv utveckling. Genom att väga samman svaren om efterfrågan, personalsituation och konjunktur tas ett samlat värde fram, där 3 representerar ett neutralt läge.

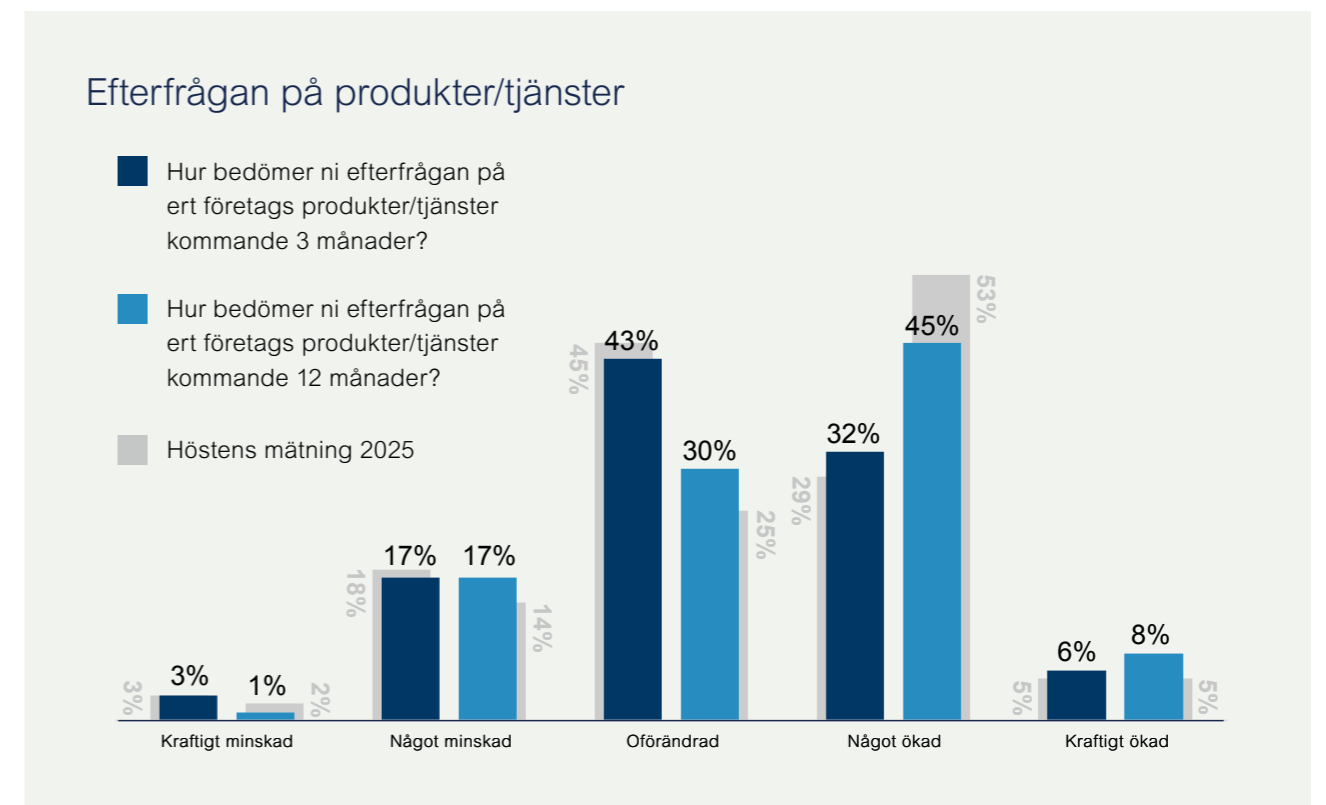
Efterfrågan

Efterfrågan på 3 månaders sikt är fortsatt stabil. Andelen som bedömer efterfrågan som oförändrad minskar något (45 % till 43 %), samtidigt som fler ser en ökning – både något ökad (29 % till 32 %) och kraftigt ökad (5 % till 6 %). Förändringarna på minus-sidan är små. Sammantaget pekar utvecklingen på en försiktigt stärkt efterfrågan.

På 12 månaders sikt försvagas bilden något. Andelen som väntar sig en något ökad efterfrågan minskar (53 % till 45 %), andelen som ser oförändrad efterfrågan ökar

något (25 % till 30 %). Sammantaget pekar utvecklingen mot en något mer dämpad efterfrågeförväntan.

Efterfrågan varierar tydligt mellan olika branscher. Ser vi enbart till industrin bedöms efterfrågan kommande 12 månader vara oförändrad för 36 procent av företagen, medan 34 procent väntar sig en något ökad och 12 procent en kraftigt ökad efterfrågan. På samma tidshorisont är förväntningarna betydligt starkare inom IT/tech och bank/försäkring, där 67 respektive 71 procent räknar med en något ökad efterfrågan.

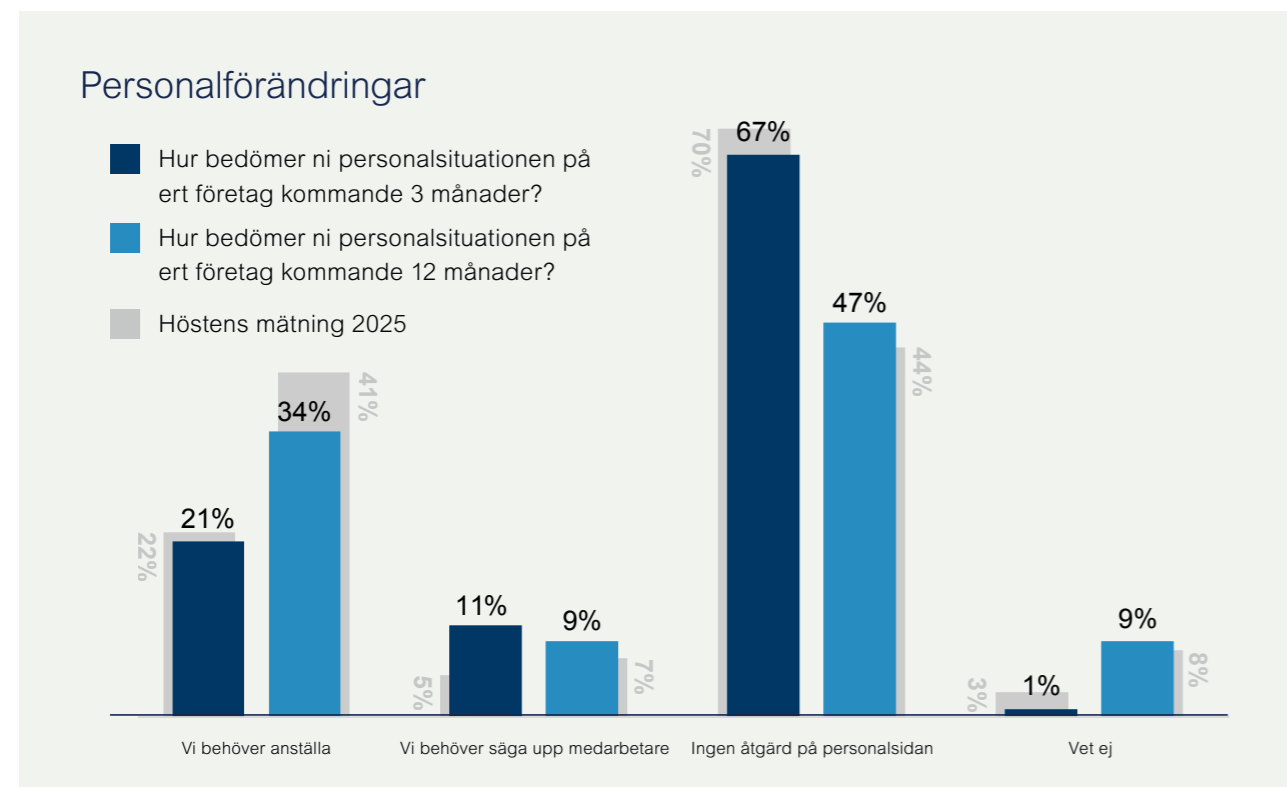
Personal

Personalbilden på kort sikt har blivit något mer återhållsam mot höstens mätning. Andelen företag som uppger att de behöver anställa har minskat (från 22 % till 21 %), samtidigt som färre anger ingen åtgärd.

Andelen som planerar att säga upp personal ökar från fem till elva procent, vilket är en markant förändring.

På 12 månaders sikt har personalsituationen blivit tydligt mer avvaktande. Andelen företag som planerar att anställa minskar markant (från 41 % till 34 %), samtidigt

som färre anger ingen åtgärd (från 44 % till 47 %). Sammantaget pekar utvecklingen på en mer återhållsam och osäker personalsituation på både kortare och längre sikt, där färre företag planerar nyanställningar. De kompetensområden som ligger i topp för de som angivit att de planerar att anställa är teknik, IT och digitalt (44 %), produktion (40 %) samt försäljning och marknadsföring/kommunikation (24 %).

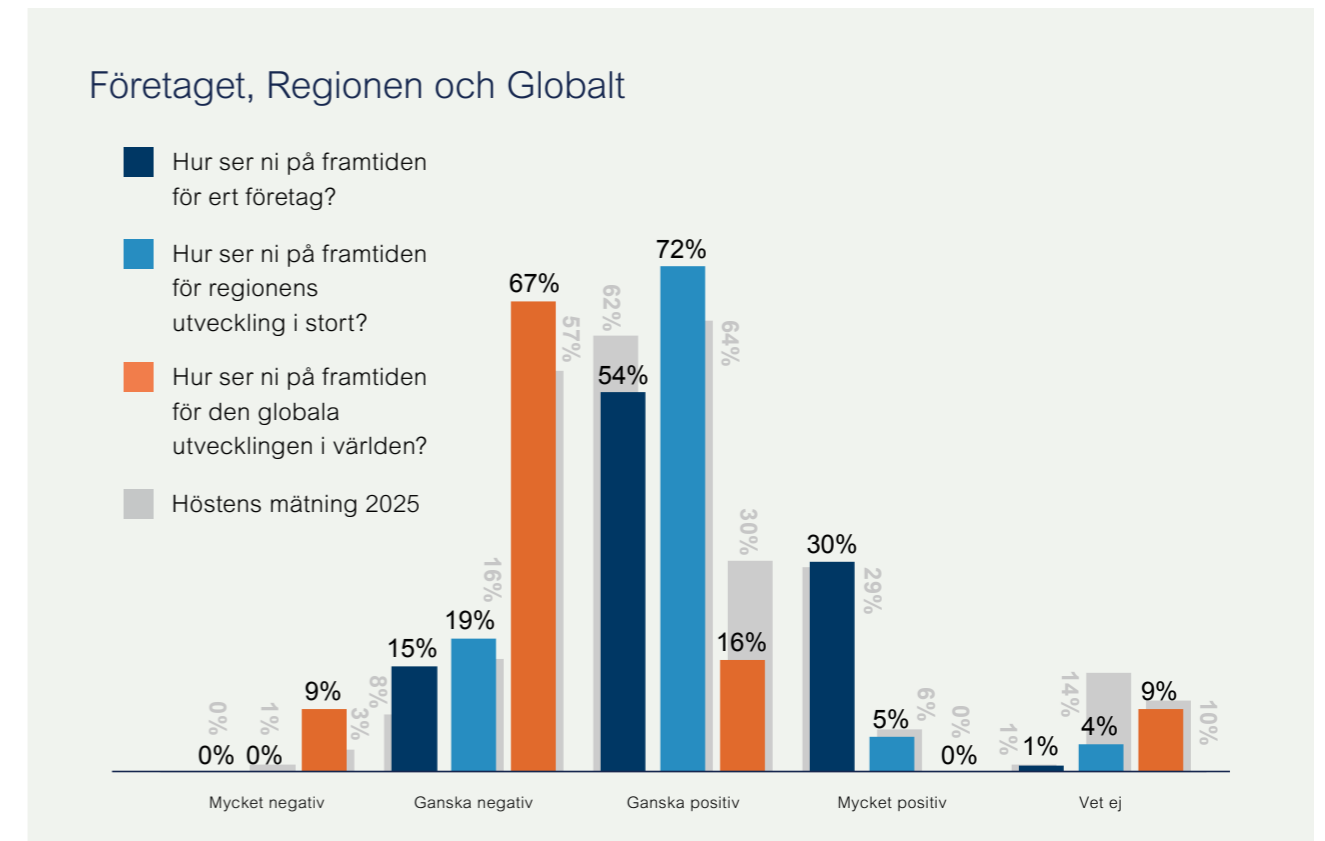
Företaget, regionen och globalt

Synen på det egna företagets framtid är något mer nedtonad. Andelen ganska positiva har minskat från 62 till 54 procent, medan mycket positiva ligger på samma nivå som i höstens mätning. Samtidigt har andelen ganska negativa ökat från 8 till 15 procent.

Bedömningen av den globala utvecklingen har försämrats tydligt. Andelen som ser utvecklingen som ganska negativ har ökat från 57 till 67 procent och mycket negativ från 3 till 9 procent, samtidigt som

ganska positiva har minskat från 30 till 16 procent. Bilden av regionens utveckling har stärkts något. Andelen ganska positiva har ökat från 64 till 72 procent, medan mycket positiva är i stort sett oförändrad. Samtidigt har andelen ganska negativa ökat något, vilket ger en mer nyanserad och försiktig bild.

Resultatet visar på en mer osäker omvärldsbild men där tron till regionens utveckling i stort är fortsatt stabil.

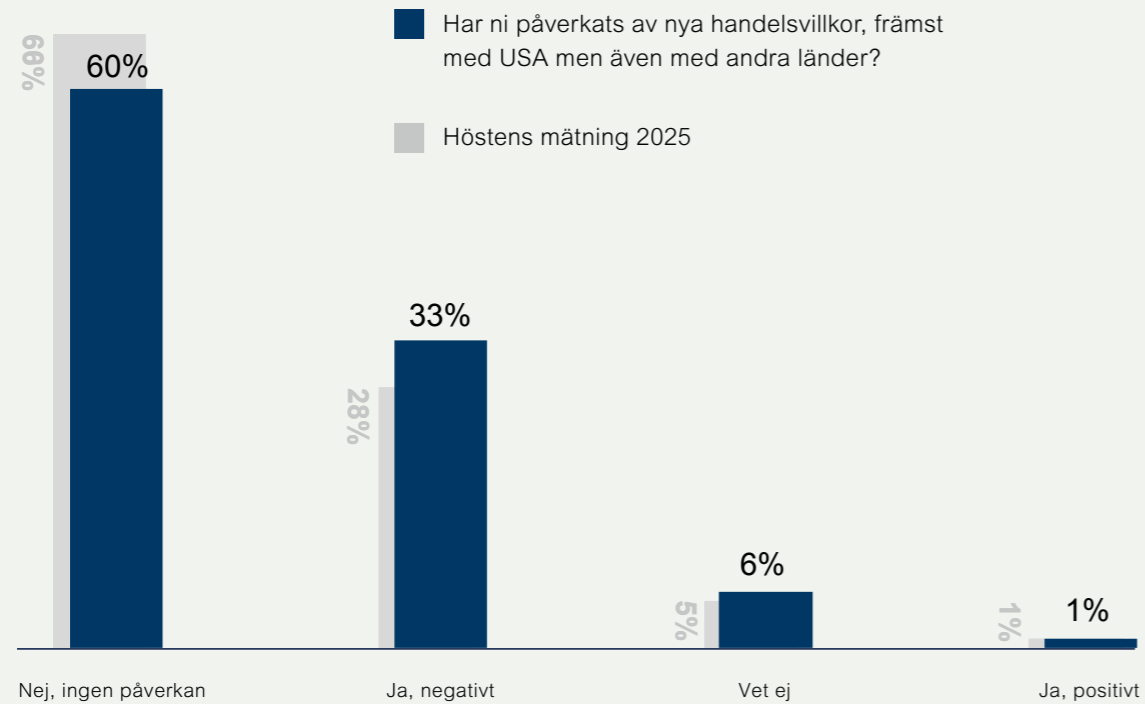
Påverkan handelsvillkor

Andelen företag som uppger att de påverkats negativt av nya handelsvillkor har ökat sedan höstens mätning – från 28 procent till 33 procent.

Samtidigt är det tydligt att påverkan är störst bland de större företagen. Här uppger 44 procent att handelsvillkoren har haft en negativ effekt, jämfört med 33 procent i höstens mätning.

De branscher som uppger störst negativ påverkan är transport/logistik (33%), industri (45%), IT/tech (50%) samt energi (33%). Särskilt IT/tech utmärker sig med en kraftig ökning jämfört med höstens mätning, då motsvarande andel var 20 procent.

Påverkan nya handelsvillkor

Vad oroar företagen?

Det som fortfarande oroar mest, liksom i tidigare mätning, är kundernas köpkraft även om det har skett en minskning från 61 till 49 procent totalt.

Råvarupriserna har däremot klättrat till en andra plats (47%), jämfört mot höstens mätning då frågan placerade sig först på en femte plats (28%). Säkerhetsläget placerar sig fortfarande högt på en tredje plats med 41 procent, men har sjunkit något från 44 procent i höstas.

Värt att notera är att kompetensbristen som oroande fråga har sjunkit från 40 procent till 25 procent, en nedgång med 15 procentenheter.

Bryter vi ner resultatet för stora företag framträder råvarupriserna som den högst prioriterade frågan (56%), en tydlig ökning jämfört med höstens mätning (26%). Därefter följer leveranskedjeproblem (44%) och säkerhetsläget (42%).

För de mindre företagen är kundernas köpkraft den största oron (54%) även om den har minskat från tidigare 61 procent. Råvarupriserna placerar sig på andra plats (43%), en ökning från 29 procent. Säkerhetsläget återfinns på tredje plats (41%), marginellt lägre än tidigare (43%).

Vad oroar?

Bolagens röst

Några citat från vår undersökning:

” För oss i besöksnäringen är tre saker avgörande. För det första kompetensförsörjning – vi behöver enklare vägar att rekrytera, utveckla och behålla rätt medarbetare. För det andra regelverk och tillståndsprocesser – de behöver vara snabbare, mer samordnade och utgå från verksamheternas verklighet. För det tredje attraktivitet i staden – trygga, levande stadskärnor och ett aktivt samarbete mellan näringsliv och kommun. ”

” Lokalt anser vi att man verkligen anstränger sig för att förbättra våra förutsättningar. Nationellt ser vi att det måste göras något åt den osäkra räntesituationen som både begränsar investeringar och kundens köpkraft. ”

” Att inflyttade med hög utbildningskompetens hittar arbeten som motsvarar jobbnivåer som storstad. Att ungdomar vill stanna i regionen för att attraktiva arbeten finns. ”

” Hårdare satsning på att stötta hur energibolagen i kommunerna kan medverka till att bli en stark partner till företagen (både stora och små) med datacenter och AI-utveckling. Tillväxten ska generera fler arbeten och gärna sammankopplat med en stark samhällsutveckling för att minska arbetslösheten. ”

Politiska prioriteringar

Företagen i Dalarna och Gävleborg ser tydliga möjligheter att växa och investera, men svaren visar att utvecklingen hålls tillbaka av osäkerhet kring långsiktiga spelregler, brist på kapacitet i energisystemet samt långsamma processer. Det är inte brist på möjligheter som begränsar tillväxten, utan förutsättningarna att genomföra dem. I svaren framträder fem områden där politiken behöver agera. Prioriteringarna speglar de frågor som företagen själva lyfter som mest avgörande.

Trygg energiförsörjning och tillgång till effekt

Energifrågan dominerar svaren. Företagen lyfter behovet av ökad elproduktion, utbyggnad av elnätet, tydlighet i effekttilldelning samt konkurrenskraftiga elpriser. Tillgången till effekt pekas särskilt ut som avgörande för att kunna etablera och expandera verksamhet. För att möta företagets behov krävs åtgärder som stärker energisystemet och den lokala tillgången till effekt i Dalarna och Gävleborg.

Långsiktiga spelregler och snabbare beslut i hela regionen

Stabila och förutsägbara villkor är en återkommande fråga i svaren. Företagen efterfrågar enklare regelverk, minskad administration och kortare tillståndsprocesser. Samtidigt lyfts skillnader i hur regler och processer tillämpas mellan kommuner och myndigheter, vilket skapar osäkerhet och fördröjer investeringar. För att stärka företagets möjligheter att växa behöver regelverk och processer bli mer enhetliga mellan kommuner och myndigheter, kortare i tid och tydligare i sin tillämpning i hela Dalarna och Gävleborg.

Infrastruktur avgörande för industri, arbetsmarknad och tillgänglighet

Transporter och kommunikationer lyfts som avgörande i svaren. Järnväg och vägar återkommer särskilt, liksom behovet av fungerande pendlingsmöjligheter. Brister i kapacitet och underhåll påverkar leveranser, pendling och tillgång till arbetskraft. För att möta företagets behov krävs investeringar som stärker den regionala tillgängligheten och kopplingarna till större arbetsmarknader.

Kompetensförsörjning och attraktionskraft hänger ihop

Företagen lyfter i svaren behovet av rätt kompetens, bättre matchning och fler utbildningar som möter konkreta bristyrken. Samtidigt pekar flera på behovet av fungerande arbetskraftsinvandring för att få tillgång till kompetens som saknas på den svenska arbetsmarknaden. Kompetensförsörjning handlar därmed inte bara om utbildning. Det handlar också om regionens förmåga att attrahera och behålla arbetskraft. Insatser krävs för att fler ska vilja stanna i regionen, vilket ställer krav på både arbetsmarknad och livsmiljö. Bostäder, attraktiva miljöer och ett fungerande samspel mellan näringsliv och samhälle är avgörande för Dalarna och Gävleborg.

Bättre förutsättningar för investeringar

Ett genomgående budskap i svaren är behovet av tydliga och långsiktiga spelregler. Företagen uttrycker oro för kortsiktiga beslut och politiska förändringar som följer mandatperioder, vilket skapar osäkerhet kring investeringar. För företag som vill investera och utvecklas långsiktigt är stabilitet avgörande. Politiken behöver därför skapa förutsättningar som håller över tid och stärker förtroendet för att satsa i Dalarna och Gävleborg.

Vi är näringslivets starka röst i regionen och arbetar för att ge våra över 370 medlemsföretag de bästa förutsättningarna för hållbar och konkurrenskraftig tillväxt. Medlemsnyttan skapas både genom de program och nätverk vi leder, där företagen stöttar varandra i gemensamma utmaningar, och genom att driva opinion i frågor som är avgörande för näringslivets långsiktiga hållbara utveckling.

---

mellansvenskahandelskammaren.se